

Aktuelle metodebeskrivelse - Overfladeprøver

Kort om metodebeskrivelsen

Metodebeskrivelse til prøveudtagning af overfladejord

Indholdsfortegnelse

- [Formål og anvendelsesområde](#)
- [Hvad denne side ikke omfatter](#)
 - [Anvendelsesområde](#)
 - [Princip](#)
- [Fremgangsmåde](#)
 - [Forudsætning](#)
 - [Udstyr](#)
 - [Udtagning af enkeltprøve fra delareal](#)
 - [Fremstilling af blandeprøve](#)
 - [Rengøring af udstyr](#)
 - [Forsendelse til analyse](#)
 - [Reetablering](#)
 - [Afvigelser](#)
 - [Dokumentation](#)
 - [Feltjournal](#)

Referencer

[Skema til beskrivelse af overfladeprøve.doc](#)

MST Vejledning nr. 7 om oprydning på forurenede grunde

[Overfladeprøver pesticider.pdf](#)

Formål og anvendelsesområde

Denne metodebeskrivelse skal sikre ensartethed i forbindelse med overfladeprøver udført ved regionens egne undersøgelser samt undersøgelser udført af rådgiver på vegne af regionen.

Hvad denne side ikke omfatter

- Krav til indtastning i GeoGIS er ikke beskrevet her, da de er defineret i opgavebeskrivelsen for udbuddet.
- Metodebeskrivelsen dækker ikke kant og bundprøver fra udgravninger og prøvetagning i forbindelse med borearbejde.

Anvendelsesområde

Udtagning af jordprøver fra ubefæstet og befæstet overfladejord ned til 0,5 m u.t. i forventet intakt overfladejord.

Princip

- Fra hvert delareal udtages en blandeprøve fra det øverste relevante lag 0-0,2 m u.t. og en blandeprøve fra dybden 0,5 m u.t.
- En blandeprøve skal som udgangspunkt bestå af 5 enkeltprøver (nedstik) fra hver dybde.
- Enkeltprøver skal være lige store, ca. 500 g.

Fremgangsmåde

Forudsætning

Der er i undersøgelsesoplægget defineret:

- et antal delarealer hvorfra der er planlagt udtagning af overfladeprøver.
- om enkeltprøver fra pågældende lokalitet skal opbevares til evt. senere analyse.
- om der skal prøveudtages fra befæstede arealer, og fra hvilken dybde, prøverne herfra skal udtages.

Udstyr

- Spade
- Håndbor eller pælspade
- Ske eller spartel
- Plastspand (min. 2,5 ltr.) til sammenblanding af delprøver
- Prøveemballage (Rilsan poser, laboratorieglas)
- Etiketter
- Køletaske
- Papir til rengøring af udstyr
- Situationsplan + skemaer til prøvebeskrivelser

Udtagning af enkeltprøve fra delareal

- I hvert delareal laves med håndbor eller pælspade 5 nedstik, fordelt jævnt over arealet (Hvis området er græsdækket, blottlægges jorden ved at fjerne græstørven).
- Der udtages enkeltprøver fra de ønskede dybder (0-0,2 m u.t. henholdsvis 0,5 m u.t.). Der skal være lige meget af hver enkeltprøve (ca. 500 g)
- Prøvepunkterne registreres på situationsplanen, se [Præcisionskrav ved stedfæstelse af prøvepunkter og boringer](#)
- Der tages foto af delarealet, og foto-vinkel og nr angives på situationsplanen.
- Enkeltprøven beskrives hver for sig for følgende parametre:
 - Jordart (muld, ler, sand, grus mv. (efter ingeniørgeologisk prøvebeskrivelse)
 - Fylt tegn (mursten, asfalt, slagge, potteskår o.l.)
 - Evt. misfarvning og lugt, dog må der ikke lugtes direkte til prøven!
 - Evt. andre observationer (meget uhomogen, meget humus, fugtigt osv.)
 - brug evt. [Skema til beskrivelse af overfladeprøve.doc](#)

NB. Hvis en enkeltprøve ved syn eller indirekte lugt viser tegn på forurening eller morfologisk adskiller sig væsentligt fra de øvrige, må den ikke indgå i en blandeprøve. Evt. skal arealet opdeles i mindre felter, hvorfra der udtages separate blandeprøver.

Hvis enkeltprøverne skal opbevares til evt. analyse, lægges en delmængde af hver enkeltprøve i separate rilsanposer (ca. 100 gram).

Fremstilling af blandeprøve

- Blandeprøven laves i 10 liters spand ved grundig sammenblanding af de ca. 500 gram jord fra samme dybde fra alle 5 nedstik.
- Fra blandingen udtages en prøve til analyse, jf. laboratoriets anvisninger.

Rengøring af udstyr

Udstyret rengøres mellem hver blandeprøve, ved aftørring med papir.

Forsendelse til analyse

Prøven mærkes med entydig identifikation samt udtagningsdato og opbevares i køletaske, som afhentes af laboratoriet. Udfyldt analyserekvisation sendes til laboratoriet.

Se nærmere om prøveafhentning, navngivning af prøvepunkt og og rekvirering på [Laboratorieaftale om analyser](#)

Reetablering

Der reetableres til oprindelig stand.

Afvigelser

Alle afvigelser i forhold til undersøgelsesoplægget noteres på situationsplanen.

Dokumentation

Som dokumentation for udtagningen udfyldes situationsplanen med markering af prøveudtagningspunkter samt dato og initialer og skema med prøvebeskrivelser.

Observationer, der kan have relevans i fortolkningen af undersøgelsesresultaterne noteres (afløb fra zinktagrender, kobbertage, holdeplads for motorkøretøjer i tomgang mv.).

Der tages fotos af de enkelte delarealer.

Feltjournalen skal indgå som bilag i undersøgelsesrapporten.

Feltjournal

Feltjournalen skal som minimum indeholde følgende ved udtagning af overfladeprøver for Region Midtjylland:

- Lokalitetsnummer
- Adresse
- Dato
- Sagsbehandler
- Prøvetager
- Evt. kontaktperson på lokalitet
- Prøvemærkning/prøveid
- Det enkelte delareals aktuelle anvendelse anføres på situationsplanen (indkørsel, prydhave, køkken-have, legeareal osv.)
- Beskrivelse af delprøverne